

[Johannes Jensen.]

punkt, om end et svagt, i en mørk Tid, at Staten her kan gaa hen og overtage et Aktiv, om hvilket man paa Forhaand ved, at det vil give Overskud. Selv om dette Overskud, ca. 100 000 Kr., ikke vejer saa tungt til paa Statsbudgettet, er det alligevel en Indtægt, og den svæver ikke i Luften, men er i Øjeblikket haandgribelig, hvilket dog ikke behøver at betyde, at man i al Fremtid kan regne med den som noget sikkert. For 50 Aar siden havde vi i hele Jylland kun een Guld- og Sølvsmed — han var begge Dele —, en Svend, der vandrede rundt og tog Arbejde en 14 eller 8 Dage hvert Sted ad Gangen; han var den eneste i Jylland, som kunde reparere eller forarbejde Guld- og Sølvsaager, og de Folk, som skulde forloves, maatte saa vente, til han kom til deres By, forinden de kunde faa Ringe paa. Der er sket en meget stor Forandring paa dette Omraade. I Øjeblikket er Danmark maaske det Land af alle, som flyder mest med Sølvtoj; det er vist ingen Overdrivelse, i hvert Fald ingen stor, naar jeg siger, at her i dette lille, forhen rige Land er der forholdsvis mere Sølvtoj end i noget andet Land i Verden, selv de store Lande medtaget. Dette skyldes den Velstand, der har været til Stede i den forløbne Tid. Jeg tilføjer imidlertid, at mange Ting tyder paa, at denne Velstand ikke vil holde sig, saaledes at den Indtægt, man i Øjeblikket regner med af Prøveanstalten, godt kan gaa ned.

Danmark er saa rigt paa Sølvtoj, at vi hver Dag mindes om det. Vi behøver bare at tænke paa alt det Sølvtoj, der foræres bort ved Konfirmationer, til Sølvbryllupper og Guldbryllupper o. s. v. Ved disse Lejligheder ser man tit Bordet fyldt med saa store Mængder af Sølvtoj, at man magelig vilde kunne fylde en hel Butik dermed. Der er i den danske Befolkning en levende Interesse for Sølvtoj. Det ser vi, naar Gæsterne kommer og gratulerer, og de saa føler paa Sølvtojet, og vi ser det, naar de sætter sig om et Kaffebord eller et Spisebord; saa er der mange af Gæsterne, som vender Knivene og Gafferne for at se, om der er det rette Antal Taarne paa, om det er københavnsk Prøvesølv, og hvis det ikke er Tilfældet, nyder de ikke Kaffen eller Maaltidet i samme Grad, som de vilde have gjort det, hvis Sølvtojet havde været af Sølv helt igennem. Varten eller Værtinden vil ikke just stige i deres Agtelse, hvis der kun er to Taarne paa Sølvtojet eller maaske slet ingen Taarne.

Jeg finder det rimeligt, at den Indtægt,

der her foreløbig kan regnes med, ikke tilfalder en enkelt Privatmand, for Stads-guardeinen er egentlig en Privatmand, selv om han har Magistratsbevilling. Han afholder alle Udgifterne og tager hele Overskuddet, og ingen, hverken Staten eller Kommunen, kan gribe ind deri. Det forekommer mig, at det er rimeligt, at Staten overfor denne store Indtægt eller dette store Overskud siger: Haps, det vil vi have, vi vil føre Kontrol med dette, det er en Statsopgave, og den Indtægt, der her fremkommer, bør være en Statsindtægt.

Hvis det nu skal være saadan, at denne Prøvning af Sølv og Guld skal finde Sted i København, skal jeg ikke paa nærværende Tidspunkt indvende noget imod, at den foregaar i Mønten, skønt jeg ikke har set Møntens Lokaler, som jo berømmes stærkt i Folketingsudvalgets Betænkning. Jeg skal ikke indvende noget derimod, det smager altid lidt af Fugl, naar disse private Sølvting, efter at Staten for længst er gaaet baade fra Guld og Sølv, sendes til Møntbygningen og prøves der. Men jeg vil tilføje, at jeg har hørt til dem, som har ønsket, at man skulde have en Afdeling af denne Prøveanstalt i Provinsen. Der har ogsaa, som den højtærede Handelsminister nævnte, været stillet Krav herom, vistnok med den Begrundelse — og jeg synes, det er en god Begrundelse —, at 60 pCt. af det Sølv, der fabrikeres her i Landet, fabrikeres Vest for Store Bælt. Det vilde derfor ikke være urimeligt, om man havde enten selve Sølvprøveanstalten ovre i Jylland, der, hvor man laver de fleste Sølvvarer, eller man havde en Afdeling derovre. Det er ikke blot et Spørgsmaal om Omkostninger ved Forsendelse, men det er tillige det langt større Spørgsmaal om det Tidsspilde, der er ved, at Sølvet skal pakkes ind og sendes den lange Vej. Vi har i den By, hvor jeg bor, Skandinaviens største Sølvvarefabrik, foruden flere mindre Sølvvarefabrikker, saa nu glæder det mig at høre, at den højtærede Handelsminister kan tænke sig Muligheden af, at Prøvning og Stempling kan finde Sted paa Stedet, hvor Sølvtojet laves. Der er jo ikke noget bestemt derom i Loven, men jeg haaber, at den højtærede Handelsminister vil være villig til at tage dette Spørgsmaal under velvillig Overvejelse.

Jeg tror, en saadan Ordning vil være i alle Parters Interesse, og at det er en rimelig Fordring, der her stilles fra Provinsen. Den Omstændighed, at man har en stor, kostbar Bygning ledig her i København, bør ikke være afgørende, thi hvis Anstalten skulde ligge i Provinsen, vilde det